

Часом

Бруно Ферреро

досить

промінчика (м'яка

обкладинка)

Екологи увесь час попереджають нас про загрозу глобального потепління на Землі. Але чому ми так часто відчуваємо холод? Чому так бракує тепла у цьому світі? Кожна із коротеньких притч Бруно Ферреро немовби запалює невеличку свічку, яка, проте, здатна розтопити скуте льодовою кригою серце. Саме так: промінчиком приязної посмішки, дружнім потиском руки, одним підбадьорливим поглядом... Даруємо ці свічки усім, хто прагне зігрітися....

Ціна: **9.90 грн.**

ЛЬОДОВІ БРИЛИ

Лежали брили одна навпроти одної, демонструючи взаємну байдужість. У їх стосунках панував холод. Інколи «добридень» або «добри вечір». Не більше. Не вдавалося їм «розтопити кригу». Думали одна про одну: «Могла б зробити бодай один крок назустріч». Проте льодовики не можуть мандрувати. І тому нічого не відбувалося, а кожна із брил щораз більше замикалася у собі.

У гроті мешкав борсук. Якось він сказав: «Шкода, що ви нікуди не виходите. Прецінь така чудова сонячна днина!»

Брили лише похмуро затріскотіли у відповідь. Вони-бо від народження відали, що сонце для них - найбільша загроза.

Але враз сталося диво, бо одна із брил спитала: «А як виглядає сонце?»

«Воно дивовижне... Воно - життя...» - відповів борсук, трішки зникновівши.

«Чи можеш зробити шпаринку у склепінні цієї нори? Я хочу побачити сонце...» - попрохала брила.

Борсукові не треба було повторювати двічі. Він зробив дірку у сплетінні коріньччя - і до гроту проник теплий золотий промінчик.

Минуло кілька місяців. Якось у полудень, коли сонечко розігріло повітря, одна із брил відчула, що трохи розтопилася. З неї побігла прозора цівочка. Брила почувалася якось инакше, вона вже була не така, як раніше. Друга брила зробила таке саме відкриття. День за днем із льодових брил до виходу із гроту жваво струменіли два потічки. За гротом вони злилися до купи, утворивши чисте мов сльоза озерце, у якому відбивалося небо.

Льодові брили ще відчували холод, але відкрили, що їм притаманна крихкість, самотність, туга і сумнів. Вони також здали собі справу, що у них подібна будова і... що потребують одна одної.

Прилетіли два щиглики і жайворонок, напилися водички. Над озерцем дзижчали бомки, а білочка з пишним хвостом викупалася у ньому.

У водній гладіні відбивалися дві льодові брили, кожна з яких відкрила, що має серце.

Часом досить одного сонячного промінчика. Одного лагідного слова. Одного вітання. Однієї ласки. Так мало треба, аби зробити щасливими тих, які перебувають поруч із нами. То чому ми цього не зробимо?

ВІДВІДИНИ

Щодня у полуденну пору один хлопчина переступав поріг церкви, а за кілька хвилин відходив.

Він носив картату сорочку і подерті джинси - як і всі його ровесники. У руках тримав паперову торбинку з булками на обід. Священик дещо недовірливо спитав

його, для чого сюди приходять. Відомо ж бо, що в теперішніх часах не бракує людей, які не заважаються обікрасти й церкву.

«Я приходжу, щоб помолитися», - відповів хлопчина.

«Помолитися... Хіба можна так швидко молитися?»

«Ох... щодня пополудні я переступаю поріг цієї церкви і кажу: "Ісусе, я прийшов". І тоді відходжу. Це коротенька молитва, але я певний, що Він мене чує».

Через кілька днів по цій розмові на його роботі стався нещасний випадок. Хлопчину привезли до шпиталю з багатьма переломами.

Його помістили в палаті, де вже були інші хворі. З появою хлопця змінилося все відділення. Через кілька днів його палата перетворилася на місце зустрічей пацієнтів з цілого коридору. Молоді і старі підходили до його ліжка, а він для кожного знаходив підбадьорливу усмішку і щире слово розради.

Прийшов його провідати і священник. Разом із медичною сестрою він зайшов до палати і зупинився біля його ліжка.

«Мені сказали, що ти весь зраний, але, попри все, ще підтримуєш інших. Як тобі це вдається?»

«Це завдяки Тому, Хто відвідує мене пополудні».

Медсестра перебила: «Пополудні до палати ніхто не заходив».

«Ні, Він з'являється сюди кожного дня, стає при дверях і каже: "Дмитре, це я, Ісус", - і відходить».

Один чеснотливий чоловік щодня переходив попри стіну, на якій було зображення Богородиці. Кожного разу той чоловік вітався: «Доброго дня, Пресвята Мати!»

Минуло кілька років. Одного вечора він виразно почув голос, яким промовляв до нього образ: «Доброго вечора, сину!»

Коли ми не чуємо відповіді на наші молитви, то це тому, що насправді її не сподіваємося.

ДЗИГАР З МАЯТНИКОМ

Один учений мав у своїй робітні великий стінний дзигар. Дзигар вибивав години вчисто, повільно і дуже голосно.

«Це Вам не заважає?» - спитав студент.

«Ні, - відповів учений, - бо я весь час ставлю собі питання, що зробив за годину, яка оце минула».

А що зробив за минулу годину ти?

ДВІ НАСІНИНИ

Восени у родючому ґрунті одна побіч одної лежали дві насінини. Перша насінина сказала: «Я хочу рости! Хочу сягнути глибоко в землю корінням, хочу випустити на поверхню молоденькі пагінці. Хочу розвивати ніжні бруньки - немов прапорці, що звіщають прихід весни... Хочу відчутти сонячне тепло і благодать ранкової роси на своїх пелюстках!»

І так вона й розвивалася.

Друга насінина сказала: «Що за доля мене спіткала! Я боюся. Коли моє коріння проникне у землю - що знайду у підземному мороці? Коли пробиватимусь крізь твердий шар землі догори - пораню свої ніжні пагінці... Відкрию бруньки - а якийсь слимачисько підбереться до них і з'їсть. Розкрию пуп'янки - а якась дитина вирве мене зі землі. Ні, ліпше зачекати, коли буде безпечніше».

І чекала.

На початку весни курка порпалася в землі у пошуках поживи, знайшла насінину і з'їла.

Зрозуміло, що треба прийняти ризик життя і здати собі справу, що часом ми є голубами, а часом - статуями.

ТАЄМНИЦЯ ЩАСТЯ

Один юнак спитав наймудрішого старця, у чому криється таємниця щастя. Мудрець порадив хлопцеві, аби той обійшов палац і за дві години повернувся.

«Прошу тільки, - промовив мудрець, вручаючи йому ложечку, у яку налив дві краплі оливи, - під час мандрівки тримай ложечку так, щоб олива не вилилась».

Минуло дві години і юнак повернувся. Мудрець спитав: «Чи бачив ти гобелени у їдальні? Чи бачив чудові сади? Чи зауважив старовинні пергаменти?»

Хлопець зніяковіло признався, що нічого не побачив. Його турбувало лише, аби не пролити оливу.

«Повернися і роздивися усі чуда мого світу», - промовив мудрець.

Юнак узяв ложечку і знову подався на оглядини. На цей раз він пильно розглядав усі витвори мистецтва, а також сади, гори і квіти. Хлопчина повернувся до мудреця і докладно описав усе, що бачив.

«А де поділися дві краплі оливи, які я тобі вручив був?» - спитав мудрець.

Глянувши на ложечку, юнак побачив, що вона порожня.

«Єдина порада, яку можу тобі дати, - промовив мудрець. - Таємниця щастя полягає у тому, щоб помічати усі чуда світу і водночас уберегти дві крапельки оливи в ложці».

«Наостанку, брати, усе, що лиш правдиве, що чесне, що справедливе, що чисте, що любе, що шанобливе, коли якась чеснота чи щобудь похвальне, - про те думайте!» (Флп. 4,8)

Ніколи не забуваючи про те, що найважливіше!

ОПОВІДАЧ

Жив собі колись чоловік. Був він бідний, однак не журився - радів навіть із дрібниць. А ще в нього була мрія. Навколишній світ здавався йому сірим, жорстоким, безжальним, хворим. Чоловік страждав від цього. Якось зранку, коли він минав майдан, залитий сонячним світлом, йому спало на думку: «А якщо я розповідатиму людям історії? Може, мені вдасться розбудити у них прагнення добра й любови? А це допоможе їм стати щасливими».

Чоловік сів на лавці і став голосно розповідати. Старі, жінки і діти затримувалися на хвилику, аби його послухати. А потім поверталися і йшли своєю дорогою. Оповідач знав, що змінити світ за один день не вдасться, а тому не розчаровувався. Наступного ранку він повернувся на те саме місце і знову ділився з вітром найзворушливішими почуттями свого серця. Люди знову затримувалися, але було їх менше, ніж у перший день. Хтось висміював його, ще хтось казав, що він несповна розуму. Оповідач і далі незворушно вів свою бесіду.

Чоловік уперто щодня приходив на майдан, аби промовляти до людей, аби дарувати їм свої історії про любов і дива. Але зацікавлених було все менше й менше. Тепер оповідач залишився сам. Він промовляв до хмар і до тіней перехожих - але не здавався.

Врешті чоловік зрозумів, що не може - і не хоче - займатися чимсь іншим, окрім як розповідати свої історії, навіть якщо вони нікого не цікавлять. Він говорив із закритими очима, цілком віддаючись своїй оповіді. Його зовсім не турбувало, що не має жодного слухача.

Минали роки. Одного зимового вечора, коли він у сутінках розповідав якусь дивовижну історію, хтось потягнув його за рукав. Чоловік відкрив очі і побачив хлопця. Хлопець із насміхом спитав: «Хіба не бачиш, що тебе ніхто не слухає і ніколи слухати не буде? Чого, до біди, ти марнуєш свій час?»

«Я люблю своїх ближніх, - відповів оповідач, - і хотів би, щоб вони стали щасливими».

Хлопець розреготався.

«І що, божевільцю, чи вони стали такими?»

«Ні», - відповів чоловік, хитаючи головою.

«То чого ти вперся?» - спитав хлопець, несподівано перейнявшись співчуттям до співбесідника.

«Оповідав і оповідатиму історії аж до смерті. Раніше я хотів змінити світ... - на цьому слові чоловік замовк, а далі його погляд прояснів і він закінчив думку: - А тепер розповідаю, щоб світ не змінив мене».

«Бог є в нашому серці. Він каже нам, що ми маємо бути добрими», - написала одна дівчинка у зошиті з катехизму.

Катехитка спитала: «А якщо ти Його не слухаєш?»

Дівчинка, широко відкривши очі, відповіла: «Але Він увесь час це повторює».

Наполегливо, всупереч усьому, Бог постійно повторює свою історію.

ВОГОНЬ

Однієї холодної зимової ночі шестеро людей опинилося на безлюдному острові. Кожен тримав у руках шматок дерева. На тому клаптику землі, загубленому у Північному морі, зовсім не було дерев. Посередині поволі догоряло вогнище - бракувало дров.

Мороз ставав щораз дошкульніший.

Найближче до вогнища стояла жінка. В якусь мить поблиск вогню вихопив із темряви обличчя темношкірого іммігранта. Жінка побачила його, і ще міцніше стиснула у руці свій шматок дерева. «Чому я маю вкидати у вогонь своє поліно, - думала вона, - щоб обігріти бездомного ледаря, який прийшов відібрати у мене хліб і працю?»

Чоловік, який стояв побіч неї, помітив іншого, що не належав до його партії. «Змарнувати цінний шматок дерева для політичного супротивника? - міряв ненависним поглядом свого опонента. - Ніколи й нізащо!»

Третій був одягнений доволі нужденно і весь час кутався у брудну маринарку, намагаючись сховати поліно. Його ж сусід явно виглядав на багача. «Чому я мушу витрачати свої дрова на лінивого багатія?»

Думки багача увесь час оберталися навколо його статків, які склали два будинки, чотири авта і великий рахунок у банку. Батарейка його сотового телефона розряджена. «Треба за будь-яку ціну зберегти свій цурпалок. Не пускати ж його в хід заради цих лінюхів і невдах».

У слабкому світлі майже згаслого вогнища темношкіре обличчя іммігранта викривилось у мстивій гримасі. Він з усіх сил стискав у руці дерев'яний уламок. Йому було добре відомо, що усі ці білі його погорджують. «Нізащо не вкину своїх дров до купи приску, - злосливо зиркаючи, вирішив він. - Настав час розплати!»

Останнім членом цієї сумної компанії був чоловік скупий і недовірливий. Він ніколи нічого не починав, якщо це не приносило йому користі. Давати тільки тому, хто щось дає - така була його засада. «Ім доведеться дорого заплатити за цей шматок дерева», - думав він.

Усіх їх знайшли замерзлими, з дерев'яними цурпалками у застиглих руках.

Вони загинули не через морозяну погоду, а через внутрішнє обмерзання.

Може, у твоїй родині, у твоїй спільноті тліє вогонь, що ось-ось загасне? Що ти зробиш зі шматком дерева у своїй руці?

СВІТЛОФОР

Бабуся за руку з онуком увійшла до церкви.

Старенька відшукала поглядом червону лампадку перед іконою, опустила на вколшки і стала молитися.

Дитина водила очима від бабусі до лампадки і навспак. За якусь хвилину, втрачаючи терпіння, хлопчик вимовив: «Бабусю, коли з'явиться зелене, ми підемо, добре?»

Ця лампадка ніколи не стане зелена. Вона невпинно повторює: «Затримайся!»

Це - скеля. Єдина справжня скеля, на яку люди можуть опертися. Єдине пристановище, у якому люди знаходять справжній спочинок. «Прийдіть до мене всі струджені й обтяжені - Я вас укріплю». Єдина проповідь Ісуса: «Наверніться! Бо царство Боже є посеред вас».

Воно посеред нас. Але скільки людей це помічає?

НА ДОЛИНІ

Дитину, що мешкала у долині, страшенно вабили гори, що виднілися ген-ген на обрії.

Вкриті синюватою паволокою, спрямовані у небо, вони здавалися хлопчині райським куточком, напротиагу до суворої сірої землі, на якій мешкав.

Коли хлопець виріс і став чоловіком, він таки рушив на поклик, маючи намір добратися до того чарівного місця.

Подорож тривала довго, через яри та долини.

Виснажений важкою дорогою, чоловік урешті видерся на вершину гори. Однак, глибоко розчарований, побачив, що гори насправді не голубі, а сірі і дикі - безладно нагромаджене каміняччя. Видовище це було аж ніяк не краще від місцини, яку він покинув. Та враз на обрії він уздрів ще одні гори - синьо-фіялкові, осяяні золотавими променями.

Чоловік знову подався у мандрівку. Треба було немало часу, аби до них добратися. Але й там, коли він підходив ближче, авреоля із блавату зникала і перед мандрівцем залишалися сірі скелі і випалена трава. Та овид знову явив йому щось блакитно-рожеве. Чоловік далі рушив у дорогу... І завжди на нього чекало розчарування: коли доходив до нової землі, вона виявлялася суворою, висохлою і сірою.

Лиш сягнувши старости, чоловік нарешті зрозумів, що його пошуки марні; він постановив повернутися назад - туди, звідки вирушав у далеку мандрівку.

Усі краї, які він колись полишив, тепер здавалися йому небесно-блакитними, осяяними дивовижним золотавим світлом.

«Цей день почався погано, і виглядало, що скінчиться ще гірше. Автобус, як завжди, був переповнений. Мене штовхали зусібч і це не додавало радості.

Раптом я почула голос, що долинав з передньої частини автобуса: "А правда, гарний день?"

Через тисняву мені не було видно чоловіка, який це мовив, а він вів далі: описував весняний пейзаж, звертав увагу пасажирів на церкву попереду, на парк, на цвинтар, на вояцькі казарми. Невдовзі усі пасажирини вже визирали через автобусні віконця. Його захоплення мало таку силу, що я вперше за цілий день посміхнулася.

Автобус доїхав до моєї зупинки. Із труднощами пробираючись до виходу, я побачила нашого "провідника". Це був чоловік доволі огрядний, з чорною бородою, в темних окулярах. Він тримав перед собою палицю... Чоловік був незрячий.

Я вийшла з автобуса і раптом моє напруження, моя знервованість зникли. Бог у своїй доброті послав незрячого, який допоміг мені прозріти. Для мене стало очевидним: попри те,

що инколи справи йдуть погано, що все здається сумним і темним, - світ, усе-таки, чудовий. Наспівуючи, я бігла по сходах до свого помешкання, бо не могла дочекатися хвилини, аби привітати свого чоловіка словами: "Гарний нині день, правда?"»

СКОРПІОН

Один монах сидів на березі річечки, заглибившись у роздуми. Коли відкрив очі, то помітив скорпіона, який упав у воду і відчайдушно борсався, намагаючись зі всіх сил втриматися на поверхні і вирятуватися.

Сповнений співчуття, монах занурив руку у воду, зловив скорпіона і випустив його на берег. Скорпіон у відповідь несподівано обернувся і боляче вжалив свого добродія.

Монах повернувся до своїх роздумів, але коли невдовзі розплющив очі, то побачив, що скорпіон знову звалився у воду. Витягнув його й удруге, але і на цей раз скорпіон укусив свого рятівника, та так, що той аж скрикнув із болю. І втретє сталося так само. У монаха від болю на очі навернулися сльози.

Селянин, що спостерігав за цим, вигукнув: «Чого ти вперто помагаєш цьому нікчемному створінню, яке, замість подяки, завдає тобі страждання?»

«Ми обидва підкоряємось голосу нашої природи, - відповів монах. - Скорпіон створений, аби жалити, а я - щоб виявляти милосердя».

А ти? Для чого створений ти?

ПОДЯКА

Один учитель сказав учням намалювати те, за що вони хотіли б подякувати Богові. Виховник гадав, що у цих дітей - вихідців із бідних родин - насправді не так багато причин відчувати вдячність. Він був переконаний, що всі радше намалюють купи солодощів, столи, що вгинаються від наїдків.

Малюнок, який подав йому Михайлик, вразив виховника: на ньому хлопчина зобразив руку.

Але чия це рука?

Клас зацікавився тим зображенням.

«Для мене це рука Бога, що дає нам хліб насущний», - висловилася одна дитина.

«Це рука селянина. Він годує курей», - сказала інша.

Поки діти ще малювали, вчитель нахилився над партою Михайлика і спитав його, чия то рука.

«Це Ваша рука», - прошепотів хлопчина.

І тоді вчитель пригадав, як шовечора брав Михайлика за руку, бо він був найменшенький, і проводжав до виходу. Вчитель так само обходився і з іншими дітьми, але для Михайлика це мало справді велике значення.

Чи ти колись замислювався, яку велику силу можуть мати твої руки?

Нам усім потрібно навчитися виконувати «накази господині».

«Якщо спиш на ньому - застели. Якщо носиш його - повісь. Якщо поїв - помий посуд. Якщо ходиш по ньому - витріпай. Якщо відкриваєш його - закрій. Якщо спорожнив - наповни. Якщо дзвонить - зніми слухавку. Якщо м'явкає - нагодуй.»

МУР

У суворій кам'янистій пустелі жили два пустельники. Вони займали два поближких гроти, один навпроти одного.

По довгих роках молитов і суворій аскези один із пустельників дійшов переконання, що сягнув досконалости.

Інший також був чоловіком вельми побожним, та відзначався ще добротою і розумінням. Він розмовляв із поодинокими прочанами, потішав тих, котрі збилися з дороги, надавав у себе прихисток утікачам.

«Стільки часу вкрадено у молитви й роздумів», - мислив перший пустельник, за-суджуючи ці маленькі хиби другого.

Бажаючи якось дати йому зрозуміти, як далеко ще перебуває той від святости, перший монах вирішив ставити камінь на вході до свого гроту кожного разу, коли його брат припускався чергової помилки.

За кілька місяців перед гротом виріс похмурий сірий камінний мур. Перший пустельник цілком замурував себе у своєму гроті.

Часом навколо серця зводимо мури з маленьких камінчиків щоденної байдужости, пімсти, мовчання, невирішених справ, претензій. Найважливішим нашим завданням є не допустити, аби довкрузь серця утворилася глуха стіна.

МИСЛИВЕЦЬ

Молодий індус подався на берег річки полювати на диких качок. Він був озброєний тільки пращею. Мисливець назбирав округлих камінчиків і давай щосили їх метати, намагаючись поцілити птахів, що необачно затримувалися поблизу берега.

Камінці із плюскотом падали у глибочинь. Лише два з них влучили у птиць.

Індус повертався до міста з двома качками у торбі та з одним камінцем у руці.

Поблизько торговиці його побачив золотар і вигукнув: «У тебе в руці діямант! Він вартує щонайменше тисячу рупій».

Мисливець увесь поблід, а тоді став приказувати: «Але ж дурень із мене! Повикидав усі діяманти, щоб уполювати качок... Якби то я придивився ліпше, то був би тепер багачем, а так їх усіх забрала течія!»

Кожен із наших днів - наче коштовний діямант. Важливо здати собі з цього справу і не змарнувати його, ідучи «на полювання».

ЛИК ІСУСА

Якось монах Епіфаній, що жив на Сицилії, відкрив у собі Божий дар: він умів малювати чудові ікони.

У нього зродилося бажання створити таку, яка би стала шедевром: понад усе він прагнув зобразити лик Христа.

Але де знайти відповідну модель, що здатна була б виразити водночас страждання і радість, смерть і воскресіння, божественність і людськість?

Епіфаній не міг знайти спокою. Він рушив у подорож, зміряв цілу Європу, вдивляючись у кожне обличчя.

На жаль, не було серед них такого, яке могло б представляти лик Христа.

Одного вечора він заснув, повторюючи слова псалму: «За Твоїм лицем шукаю, Господи. Не укривай переді мною Твого лиця».

Епіфанію наснився сон. Ангел підводив його до людей, що траплялися йому на шляху, і вказував на якусь рису, що робила те обличчя подібним до Христового: радість молодій жінки, невинність дитини, силу селянина, страждання недужого, страх приреченого, доброту матері, переляк сироти, суворість судді, веселість штукаря, милосердя сповідника, забинтоване лице прокаженого. Епіфаній повернувся до монастиря і взявся до праці.

За рік ікона Христа була готова. Епіфаній показав її настоятелю і братам. Усі страшенно здивувалися й умиць опустилися на коліна. Лик Христа був просто чудовий, він зворушував і ставив питання.

Даремно допитувалися в Епіфанія, хто послужив моделлю...

Не шукай Христа в образі одної людини. Відблисків Христового лику шукай у кожному.

ВИПАДОК

Молода жінка поверталася з роботи додому автом. Вона вела дуже обережно, бо машина ж новісінька, лише вчора придбана завдяки ощадливості чоловіка, який відмовляв собі у багатьох речах, аби купити саме цю модель.

На запруженому перехресті жінка на хвилику розгубилася і - цього виявилось досить, аби бампером врізатись у машину попереду.

Жінка розплакалася. Як їй пояснити чоловікові те, що сталося?

Водій другого авта поставився до неї з розумінням, але пояснив, що потрібно записати номери водійських посвідчень одне одного та інші дані.

Жінка стала шукати у пластиковій торбинці свої документи. Звідтам випала якась картка. На картці характерним почерком чоловіка написано: «Коли щось трапиться - пам'ятай, сонце, що я кохаю тебе, а не авто!»

Нам варто весь час про це пам'ятати: найважливіші люди, а з тим все инше. Ми-бо і тільки робимо для предметів, авт, будинків, організацій, матеріального забезпечення! Якби то стільки часу й уваги ми присвячували людям, світ був би инший.

Ми повинні знайти час на те, щоб вислухати одне одного, щоб подивитися одне одному в очі, щоб разом поплакати, посміятися, поспівувати, погуляти...

Тільки це заберемо до Господа. Себе і свою здатність любити. Не меблі, не одяг, не тіло...

Тато зі сином ішли по пасажу, у якому розмістилися численні магазини і дрібні крамнички. Тато ніс велику торбу, наповнену розмаїтими пакунками. Він роздратовано сопів і врешті сказав дитині: «Я купив тобі робота, купив футбольний костюм... Що ще маю тобі купити?»

«Візьми мене за руку», - попросив хлопчик.

ВИХОВАННЯ

«Коли я вже підріс, - розповідав один чоловік своєму приятелю, - мій батько перестерігав мене перед певними речами у місті. Він сказав мені:

"Ніколи не ходи на дискотеки, сину".

"Чому, тату?" - спитав я.

"Бо побачиш там те, чого бачити не варто".

Звичайно, це підіграло мою цікавість. При першій же нагоді я пішов на дискотеку».

«І знайшов там щось такого?» - спитав приятель.
«Так, - відповів чоловік. - Я побачив там свого батька».

*Дитина, стоячи на ліжку у червоній піжамці, скеровує вказівний палець на маму і гордо заявляє: «Я не хочу бути чемним. Не хочу бути вихованим. Я хочу бути таким, як татко!»
Приклад не є одним із багатьох методів виховання. Це - єдиний метод.*

РОЗВ'ЯЗОК

Весела й галаслива зграйка голубів обрала собі за осідок внутрішнє подвір'я церкви. Після шлюбів на бруці залишалися зерна пшениці, що, звісно, викликало радість птахів. Кілька зернин залетіло до церкви і голуби, у пошуку поживи, опинилися у святині.

Птахи залишалися там також під час недільної служби Божої. Вони літали попід склепінням, заважаючи вірним та розпорошуючи їхню увагу, не кажучи вже про «сліди», які залишалися на статуях святих.

Обурений настоятель скликав збори парафіяльної ради. До порядку денного було включено питання, що робити із птахами.

«Ми повинні щось придумати, аби перешкодити голубам проникати у храм!»

Першим узяв слово радник, що був, напевно, нащадком Ірода. Він сказав: «Давайте насиплемо птахам затроєної пшениці, то й позбудемося усіх».

Але більшість присутніх обурило така пропозиція: «Нізащо. Ліпше вивеземо їх на село, де житимуть собі на волі серед інших птахів».

Проте такий варіант, виглядало, здійснити неможливо. Так само було відкинуто думку про те, щоб завести побіля церкви якогось хижака, який полював би на голубів, як також ідею щодо встановлення на деревах та на вікнах церкви сіток.

Врешті, коли на якусь хвилину запала ніякова мовчанка, найстарший із присутніх спитав: «То хочете, щоб голубів більше ніколи не було у церкві?»

«Так», - хором відповіли всі.

«Не хочете їх більше бачити?»

«Не хочемо», - вигукнули нетерпляче радники.

«Це дуже просто, - відказав старець. - Зробіть ось як: охрестіть їх, уділіть миропомазання, потому нехай вони приступлять до першого святого причастя - і більше ви їх у церкві не побачите...»

«Татку, ти пінгвін?» «Так...»

«Татку, а дідусь також пінгвін?»

«Так, і дідусь пінгвін».

«І мій прадід був пінгвіном?»

«Так, він теж був пінгвіном».

«І я також пінгвін?»

«Так, і ти також пінгвін».

«То чому мені так холодно?»

Теперішнє покоління людей відчуває великий холод. Діти і молодь - ніби погашені лампадки. Стільки уроків релігії, стільки годин катехизму, але світло не загоряється. А все тому, що той, у чийх руках вимикач, забув, як умикається світло.

НАЗОВНІ І ВСЕРЕДИНІ

Дідусь нахилився над п'ятилітнім онуком і поцілував його надобраніч. Хлопчик одразу витер щоку.

«Чому ти так робиш, синку? - спитала мама. - Коли хтось тебе цілує, не треба витирати поцілунок».

«Мамусю, - пояснив маленький, - я не витираю, щоб витерти. Я втираю його в себе».

Одній мамі під час подорожі весь час надокучало вертляве дитя.

«Та сядь уже нареши!»

Але дитина, здавалося, не чула наказу і знову ставала на сидіння, аби дивитися у вікно.

Знервована мати взяла дитину і посадовила поруч зі собою.

Дитя глянуло на неї і гордо вимовило: «Назовні я сиджу, але всередині - стою».

Те, що у нас «всередині», набагато важливіше від того, що «назовні».

СОБАКА У ДЗЕРКАЛІ

Тиняючись туди-сюди, великий собака опинився у залі з величезними дзеркалами. Йому здалося, що його оточує ціла псяча зграя.

Собака нетямився від люті, він оскалив зуби і загарчав.

Усі собаки на дзеркальних стінах, зрозуміло, зробили те саме й показали свої грізні ікла.

Собака шалено крутився довкола себе, щоб оборонитися від напасників, і люто кинувся на одного з них.

Врешті упав на підлогу, скалічений і закривавлений після сильного удару із дзеркалом.

Якби то він бодай раз приязно помахав хвостом, усі собаки із дзеркал відповіли б йому навзаєм. І та зустріч принесла б радість.

Людина завжди знаходить те, чого прагне.

Жив колись собі чоловік. Він сидів на краю оази, на вході до одного близькосхідного міста. Один юнак наблизився до нього і спитав: «Я ніколи не бував у цих краях. Які люди тут мешкають?»

Старець відповів питанням: «А які були мешканці міста, з якого ти прибув?»

«Себелюбні й недобрі. Тому я з легким серцем звідтам виїхав».

«Такі самі й тутешні люди», - відповів старець.

Невдовзі до нього з'явився інший юнак і поставив те саме питання.

«Я тільки-но прибув сюди. Які то мешканці цього міста?»

Старець знову поставив те саме питання: «А які люди у місті, з якого ти приїхав?»

«Добрі, шляхетні, гостинні і привітні. Маю серед них багато друзів - було непросто їх зоставити».

«У цьому місті люди такі самі», - відказав йому старець.

Купець, що саме поїв своїх верблюдів, чув ці розмови і коли другий хлопець віддалився, докорив старому: «Як ти можеш давати дві протилежні відповіді на те саме питання, що його поставили тобі двоє людей?»

«Сину мій, - відповів старець, - кожен носить свій світ у своєму серці. Той, хто не знайшов нічого доброго у минулому, не знайде його і тут. Натомість той, хто мав друзів в іншому місті, у цьому також знайде вірних і добрих приятелів. Люди-бо такі, якими ми їх бачимо».

СУМНА ІСТОРІЯ

Якось король, щоб покарати свого сина, відправив його у вигнання до далекого краю. Принц терпів голод і холод, він уже втратив надію дочекатися королівського помилування.

Спливли роки.

Настав день, коли король вислав до сина свого посланця з наказом виконати все, чого зажадає принц.

Посланець повідомив про це принца. Принц глянув на нього здивовано і сказав лише: «Дай мені шматок хліба і теплий плащ».

Він зовсім забув про те, що був колись принцом, що міг би повернутися до палацу свого батька і жити по-королівськи.

Чом не історія багатьох наших сучасників, які забули, що є синами Божими?

Псалом 16 (15) містить чудову молитву: «Бережи мене, о Боже, бо я до Тебе прибігаю.

Я кажу Господеві: "Ти - мій Господь, добро моє; нема нічого понад Тебе".

До святих, що на землі: до шляхетних - уся любов моя до них.

Помножують собі страждання тії, що йдуть за іншими богами.

Я не проллю їхніх ливних жертв з крові, не спом'яну імен їх моїми устами.

Господь - частка моєї спадщини й моєї чаші:

Ти держиш мою долю».

КУЩ ТЕРНИНИ

Він виріс на гірському схилі й упивався повітрям і сонцем. Ще коли був м'якеньким зеленим паростком, його незугарні криві гіллячки всіяли гострі колючки. Птахи і вівці зненавиділи його, бо при випадковому дотику неодмінно позбувалися пучка пір'я чи вовни. Навіть кози, невибагливі створіння, що могли, здавалося, скубти навіть каміння, - і ті його уникали.

Інші кущі і кущики пишалися квітами, а декотрі ще й плодами. Бідолашний терен міг родити хіба шпичаки.

Вечоровий вітер приносив йому погорду і насміхи інших рослин.

Але коли Бог захотів говорити з Мойсеєм, то вибрав скромний кущ тернини на схилі гори.

Тернина тоді стала тронем Бога. Вона ясніла дужче за сонце - пломінким блиском вогню, неначеб кожна з його шпичок перемінилася на коштовний камінь, що виграє тисячами леліток найчистішого світла.

Учні чекали перед входом на виставку найбільших винаходів світу. Вчителька намагалася приготувати дітей до того, що невдовзі мали побачити.

«Хто може назвати якийсь значне відкриття, якого ще 20 років тому не було?» - спитала вона.

«Це я, пані», - сказав хлопець, вказуючи пальцем на себе.

О Господи, переконай мене,

Що потребую Тебе так само,

Як Ти мене.

Якби я не мав Тебе -

Кого б просив?

Якби Ти не мав мене -

Хто б просив?

БЛИСКАВИЦЯ

Під час недільної Служби Божої несподівано налетіла буря. Блискавка вдарила у дзвіницю. Стіни церкви, у якій зібралось повно люду, задрижали.

Священик, не на жарт переляканий, звернувся до вірних: «На хвильку зробімо перерву у літургії і помолімося...»

Буденність усе покриває пилом, шкаралуцею, вона може притьмарити навіть найгарніше і найвеличніше. Як наслідок - все навколо діється «ніби».

РІКА І ПУСТЕЛЯ

Ріка, біжучи до моря, по дорозі наткнулася на пустелю і - зупинилася. Перед нею бо були лише скелі, всіяні гострими шпичаками і глибокими печерами, та піщані дюни, що зливалися з видноколом.

«Така моя доля. Я не зможу здолати пустелю. Пісок поглине мої води і я загину. Не допливу до моря. Усе даремно», - бідкалася ріка.

Поволі її води стали мутніти, а відтак почала перетворюватися на багно і життя у ній завмирало.

Та ось до жалів річки прислухався вітер і вирішив урятувати її.

«Дозволь нехай сонце тебе зігріє, а тоді станеш парою і піднімешся до неба. Про решту я вже подбаю сам», - сказав він.

Ріка злякалася ще більше.

«Я створена для того, щоб плинути поміж двома берегами, спокійно і неспішно. Не моє призначення - мандрувати у повітрі».

Вітер відповів: «Не бійся. Коли перемінишся у пару і піднесешся до неба, станеш хмарою. Я проведу тебе над пустелею, а тоді ти впадеш дощем на землю і знову попливеш рікою, а там добіжиш і до моря».

Та ріка надто боялася і пустеля її поглинула.

Багато людей забуло, що існує лише один спосіб побороти несподівані пустелі почуттів та підступну посуху, які зупиняють плин буття.

Це життя духовне. Треба дати себе перемінити Сонцю, яким є Бог, і дозволити, щоб Вітер Духа переніс нас. Це ризик, на який небагато зважається. Сказав-бо Ісус: «Вітер віє там, де хоче: і чуєш його шум, та не знаєш, звідки приходить і куди летить».

РАХУНОК

Одного вечора, коли мати готувала вечерю, одинадцятилітній син прийшов до кухні з карткою в руці.

З офіційним виглядом дитина подала картку мамі. Мати витерла об запаску руки і прочитала:

«Очищення стежки від бур'янів - 1 гривня;
прибирання кімнати - 2 гривні;
купування молока - 50 копійок;
догляд за сестричкою (3 вечори) - 3 гривні;
отримання відмінних оцінок (із двох предметів) - 5 гривень;
викидання сміття щовечора - 2 гривні;
разом - 13 гривень 50 копійок».

Мати зворушено подивилась синові у вічі. Її пам'ять перебирала спомини. Мати взяла ручку і на зворотньому боці картки написала:

«За те, що носила тебе під серцем 9 місяців - 0 гривень;
за ночі, проведені коло твого ліжка, коли ти хворів - 0 гривень;
за хвилини, коли потішала тебе у смутку - 0 гривень;
за те, що витирала твої сльози, коли ти плакав - 0 гривень;
за те, що всього тебе навчала день за днем - 0 гривень;
за всі сніданки, обіди, вечері, полуденки і канапки до школи - 0 гривень;
за все, що даю тобі щоднини - 0 гривень;
разом - 0 гривень».

Мати скінчила писати й посміхаючись віддала картку синові. Той прочитав написане і на його очах виступили дві великі сльозини.

Хлопець обернув картку і написав на своєму рахунку: «Оплачено». Потому кинувся мамі на шию і розцілував.

Коли в особистих чи родинних взаєминах доходить до рахунків, усе закінчується. Любов - або безкорислива, або її немає.

«Якось одного спекотного дня я приготувала ріжки з морозивом і сказала своїм чотирьом дітям, що можуть купити їх за один цілунок. Діти одразу вишикувалися у чергу, щоб "придбати" морозиво. Троє менших швиденько цмокнули мене у щоку, вхопили по ріжку і вибігли надвір. Коли надійшла черга найстаршого сина, то він поцілував мене двічі.

"Решту залиш собі", - сказав він, посміхаючись».

ПРИКЛАД

Якось пустельник спостерігав у лісі за яструбом. Птах ніс до свого гнізда шмат м'яса. Він розділив його на багато маленьких кусників і став годувати ними, крім своїх пташенят, ще й поранене вороненя.

Пустельник спершу вельми здивувався, що яструб виявляє турботу про мале вороненятко, а далі подумав: «Бог подав мені знак. Прецінь навіть поранене вороненя Він не залишив напризволяще, а навчив хижого птаха піклуватися про нещасне створіння, що належить до іншого виду, бо про нього нікому подбати у цілому світі. Це, мабуть, значить, що Бог дає кожному створінню те, чого воно потребує. А ми так клопочемося про себе! Що ж, мушу перестати турбуватися! Бог показав мені, що треба робити. Не журитимусь більше про те, щоб добути поживу! Бог не залишає жодного зі своїх дітей, не залишить і мене!»

Як сказав - так і зробив: сів у лісі під деревом і лише молився. Залишався там три дні і три ночі, без ризику в роті. Врешті пустельник так знесилів, що не годен був і руки догори піднести.

Від знемоги заснув. Уві сні йому явився янгол.

Янгол зиркнув на нього невдоволено і сказав: «Тобі і справді було дано знак, але для того, щоб ти брав приклад із яструба!»

І тоді Ісус спитав: «Хто з оцих трьох, на твою думку, був ближнім тому, що потрапив розбійникам у руки?»

Він відповів: «Той, хто вчинив над ним милосердя».

Тоді Ісус сказав до нього: «Іди і ти роби так само» (Лк. 10,36-37).

Дуже легко-бо опиняємося посеред тих, які мають щось отримати. Ісус каже, що ми повинні давати.

МАЛЮНОК

Хлопчик щось малював.

Вчитель сказав: «Цікавий малюнок. Кого ти зобразив на ньому?»

«Це - Бог».

«Але ж ніхто не знає, який є Бог».

«Коли я закінчу малюнок, то знатимуть усі».

Невдовзі по народженні братика, маленька Сахі попросила батьків залишити її саму із немовлям. Дорослі занепокоїлися, бо знали, що чотирилітні діти частенько заздряють молодшим, а тому боялися, щоб Сахі бува не вдарила чи не штовхнула маля. Батьки сказали дівчинці: «Ні».

Проте Сахі не виявляла жодних ревнощів. Вона ставилась до братика напрочуд сердечно, а її прохання залишитись із ним наодинці ставали щораз наполегливіші. Врешті батьки погодилися.

Втішена, Сахі пішла до кімнатки, де лежав братик, і зачинила за собою двері, залишивши, однак, маленьку щілину. Отож зацікавлені батьки могли бачити й чути, що там діється. Вони спостерігали, як маленька Сахі спокійно підійшла до ліжечка, лягла поруч із братиком, майже притулившись до нього щогою, і вимовила: «Дитинко, розкажи мені про Бога. Бо я вже стала Його забувати».

(Дан Мілман)

Діти знають, який є Бог, але приходять у світ, який чинить усе, аби чимскоріш про Нього забули.

МОРСЬКІ ЗІРКИ

На морі лютувала страшна буря. Сильні пориви холодного вітру, здавалося, прошивали воду і вона підносилася догори велетенськими хвилями, що падали на пляж, немов удари ковальського молота. І кожна хвиля на десятки метрів викидала раків, молюсків та інших морських мешканців. Здавалося, немовби морське дно проорювали гігантські сталеві лемеші.

Та ось буря стихла - так само раптово, як почалася. Море заспокоїлося і повернулося до звичного стану. Однак пляж тепер суціль укривало болото, у якому звивалися тисячі морських зірок, викинутих із води. І було їх стільки, що берег здавався рожевим.

Це явище привернуло увагу багатьох людей з цілого узбережжя. Приїхали навіть знімальні групи, аби сфільмувати незвичну картину.

Морські зірки вже майже не рухались. Вони вмирили.

Серед гурми люду, тримаючись за батькову руку, стояв один хлопчина. Сумними очима він вдивлявся у маленьких зірочок. Усі на них дії вилися, але нічого не робили.

Раптом дитина відпустила руку батька, зняла черевички і шкарпетки і кинулася на берег. Хлопчина нахилився, підібрав маленькими рученятами три зірки, побіг до води, випустив їх, швидко повернувся назад і знову зробив так само.

З-за цементової балюстради з'явився якийсь чоловік і вигукнув: «Що ти робиш, дитино?»

«Повертаю до води морських зірочок. Бо на березі вони всі загинуть», - відповів хлопчик.

«Але тут тисячі морських зірок! Ти не зможеш порятувати їх усіх! їх надто багато! - правив своєї чоловік. - І така сама картина на тисячах інших пляжів уздовж узбережжя! Ти не зможеш нічого змінити!»

Хлопчик нахилився, щоб підняти ще одну зірку, і, вкидаючи її до води, вимовив: «А проте я змінив, для оцієї зірочки!»

Чоловік якусь хвилю мовчав, а потому нахилився, роззувся, зняв шкарпетки і рушив на берег. Він узявся збирати зірочок і відносити їх до моря. Далі до них приєдналися ще дві дівчини. Тепер уже четверо людей рятувало морських зірочок. За кілька хвилин їх стало п'ятдесят, потому сто, двісті, тисяча осіб допомагали морським зіркам.

І так було порятовано всіх зірок.

Щоб перемінити світ, досить аби хтось один, навіть малий, здобувся на відвагу почати.

КОЛЬОРОВІ КРЕЙДОЧКИ

Ніхто не пам'ятав, коли той чоловік з'явився у місті. Здавалося, що був там завжди - на хіднику вельми залюдненої вулиці, де розмістилося багацько крамниць, ресторанів, кінотеатрів, де увечері любили прогулюватися міщани, де призначали побачення закохані.

Він сидів на колінах на хіднику і кольоровими крейдочками вимальовував ангелів, дивовижні крайобрази, по вінця залиті сонцем, усміхнених дітей, розквітлі квіти і мрії про свободу.

З часом мешканці міста звикли до того чоловіка. Хтось кидав йому на рисунок якусь монету, а хтось затримувався і розмовляв із ним.

Вони розповідали йому про свої клопоти і сподівання, про дітей - як найменших, котрі ще хочуть спати з батьками, так і найстарших, які не знають, куди податися вчитися, бо важко передбачити майбутнє...

Чоловік слухав. Він уважно все вислуховував, але говорив мало. Та одного дня став збирати свої речі, готуючись піти звідти.

Усі зібралися навколо нього і дивилися. Дивилися і чекали.

«Залиш нам щось на пам'ять».

Чоловік показав їм порожні руки. Що міг би залишити?

Та люди оточили його і чекали.

Тоді чоловік витягнув зі своєї торби кольорові крейдочки. Ті самі, якими малював ангелів, квіти і сні. Він розділив ті крейди поміж людьми - шматок кольорового стержня для кожного. А потому, не сказавши і слова, пішов.

Що люди зробили з тими кольоровими крейдочками?

Хтось оправив їх у рамку, хтось відніс до музею сучасного мистецтва, хтось заповхав до шухляди. А більшість про них просто забула.

Прийшов Чоловік і залишив тобі можливість розмалювати світ. Що ти зробив зі своїми кольоровими крейдочками?

МИШКА

Одної морозяної зимової ночі буддійський лама знайшов на своєму порозі замерзлу мишку, що від холоду майже не подавала ознак життя. Лама підняв її, зігрів, нагодував, а тоді попросив, щоб залишилась із ним і склала йому товариство. З того

часу мишка жила у теплі. Проте, звірятко чомусь не виглядало щасливим. Лама зажурився.

«Що з тобою, мій маленький друже?» - запитав він.

«Ти дуже гарно ставишся до мене, і все у твоєму домі для мене добре, окрім хіба отого kota...»

Лама посміхнувся. Він зовсім не взяв цього до уваги, бо кіт був надто спокійний і ситий і зовсім не бажав полювати на мишей. За якусь мить лама сказав: «Кіт не зробить тобі нічого поганого, друже! Він ніколи не заподіє тобі кривди. Не треба його боятися, на правду!»

«Я вірю тобі, але це сильніше від мене, - скаржилася мишка. - Такий страх мене бере перед цим котиськом! Ти володієш великою силою - перетвори мене у kota. Тоді не боїтимусь того страшного звіра».

Лама лише похитав головою: він не дуже з цим погоджувався. Проте мишка так його просила, що він урешті-решт вирішив: «Гаразд, нехай буде так, як ти хочеш, мій маленький друже!»

І в ту-таки мить мишка перемінилася у великого kota.

Минула ніч, народився день - і з покою лами вийшов чудовий, розкішний кіт. Проте тільки-но уздрів перед собою домашнього котиська, як одразу кинувся назад до кімнати і забився під ліжко.

«Що сталося, друже? - спитав здивовано лама. - Ти ж уже не боїшся котів!»

Мишка у котячій подобі вельми засоромилася. І попросила: «Переміни мене у собаку, у великого собаку з гострими іклами, і щоб я могла так грізно гарчати...»

«Якщо цього бажаєш, задовольню твоє прохання. Нехай так буде!»

Коли день добіг кінця, коли вже запалили оливні лампи, з покою лами вибіг великий чорний псисько. Він став на порозі і побачив kota, що саме вийшов із кухні. Той ледве не втратив тями, уздрівши пса. Та пес злякався ще більше. Він розпачливо заскавулів і побіг шукати рятунок у кімнаті лами. Мудрець глянув на бідолаху, що ледве тримався на ногах із жаху, і проказав:

«Що сталося? Ти зустрів іншого пса?»

Мишка-собака страшенно засоромилася, але попросила: «Зроби з мене тигра, благаю тебе, великого тигра!»

Лама послухав мишку і наступного дня із його кімнати вийшов могутній тигр із хижими очима. Тигр бродив по цілому будинку, вселяючи у всіх страх, потому подався у садок. І там побачив kota, що виходив із кухні. Кіт, тільки-но уздрівши тигра, у паніці підстрибнув і вмить опинився на дереві та й застиг, півмертвий із жаху.

Але тигр, побачивши kota, злякано завив і як стій кинувся до покою, а там забився у куток, шукаючи рятунок.

«Що за страшного звіра ти стрів?» - спитав лама.

«Бо... боюся... kota!» - прошепотів тигр, тремтячи всім тілом.

Лама вибухнув сміхом.

«Тепер ти зрозумів, мій маленький друже, що зовнішність є ніщо? На вигляд ти - страшний тигр, а боїшся kota, бо у тобі залишилось мишаче серце».

Великі перетворення завжди треба розпочинати від переміни серця.

ЧЕРВОНА ПАРАСОЛЯ

Він був працюючий і серйозний, вона - вродлива і розсудлива. Вони закохалися ще перед тим, як він мав іти до війська. Хлопець хотів щось подарувати дівчині. Щось, що нагадувало б про його любов. Проте мусив ощаджувати гроші, бо й так ба-

гато коштів забирало навчання. Він ходив по крамницях, довго вагався, та врешті вибрав. Купив велику парасолю гарного червоного кольору.

Під цією парасолею закохані попрощалися, присягнувши одне одному вічну любов, і вирішили одружитися.

У новому домі парасоля знайшла собі місце у сховку.

Минали роки. Народилися діти. З'явилися клопоти, турботи, втома. Звідкись прийшла нудьга. Між чоловіком і жінкою надовго западала мовчанка.

Якось увечері вони сиділи на канапі перед телевізором і позіхали. Раптом жінка підвелася, побігла до кімнатки і за хвилину повернулася з червоною парасолею. Не довго думаючи, відкрила її - з парасольки посипався порошок. Далі, тримаючи відкриту парасолю, жінка знову сіла на канапу. За якийсь час чоловік пригорнувся до дружини і ніжно її обняв.

До них повернулися всі мрії, що були присипані пилом буденщини.

Хлопець і дівчина, що довго зустрічалися, врешті побралися. У них було четверо дітей. Діти вирости і теж заклали родини.

Увечері, по шлюбі останньої доньки, вони zostалися вдома самі. Вони знову були парою.

Чоловік із дружиною сіли одне навпроти одного.

Він довго вдивлявся у неї. Потім вимовив: «Хто ж ти?»

Не забувайте про червону парасолю!

ЛЮДИНА У КРИНИЦІ

Один чоловік упав у криницю і не міг звідтам вибратись.

Хтось, хто мав добре серце, проходив там і сказав: «Мені дуже прикро, що з тобою таке трапалося. Від душі співчуваю».

Політик, заклопотаний суспільними справами, минаючи криницю, прорік: «Це логічно, бо рано чи пізно хтось таки мусив туди впасти».

Побожний чоловік сказав: «Лише недобрим людям трапляється впасти до криниці».

Учений замислився над тим, у який спосіб чоловік опинився у криниці.

Політик-опозиціонер вирішив виступити з оскарженням супроти уряду.

Журналіст постановив наступного тижня написати полемічну статтю для газети.

Чоловік практичний спитав, чи треба платити податки за криниці.

Сумна особа ствердила: «Моя криниця ще гірша!»

Гуморист засміявся: «Напийся кави. Це підніме тобі настрій!»

Оптиміст повідомив: «З тобою могло статися ще гірше».

Песиміст докинув: «Скоро зісунешся на саме дно».

Ісус, побачивши чоловіка в криниці, подав йому руку і витягнув звідтам.

Чого світ потребує найбільше?

Трішки більше привітності, трішки менше користолюбства.

Трішки більше дарувати, трішки менше вимагати.

Трішки більше посмішок, трішки менше гримас.

Трішки більше «ми», трішки менше «я».

Трішки більше сміху, трішки менше плачу.

Трішки більше квітів на дорозі життя, трішки менше на гробах.

НЕРУКОТВОРНА ТВЕРДИНЯ

Жив колись могутній володар. Він знав, що час, який йому відпущено, невблаганно спливає. Що буде з його країною, коли він відійде? Її-бо зусібіч оточували вороги. Як у цій ситуації дасть собі раду молодий принц, його син? Він іще такий юний і недосвідчений, бо народився, коли володар був уже чоловіком у літах. Чи зможе вберегти себе? Хто його захищатиме?

Ці думки не давали спокою старому королю. Й ось настав день, коли він звірився синові: «Сину мій, мені недовго залишилось володарювати. Не знаю, що станеться по моїй смерті. Так багато ворогів у нашого трону... Непокійть мене доля королівства, але так само боюся за тебе. Я помер би спокійно, якби знав, що ти матимеш надійне пристановище у часі небезпеки. Тому раджу тобі: об'їдь наші володіння і по всіх закутках, на всіх кордонах збудуй міцні твердині».

Юнак послухав батька і негайно вирушив у дорогу. Об'їхав усю країну, гори й долини, і де тільки знаходив відповідне місце, наказував зводити там велетенські непорушні твердині.

Такі твердині вирости у густих лісах, у потаємних долинах, на вершинах пагорків, у пустелі, на річкових берегах і на гірських схилах, їх зведення забирало багацько грошей, проте принц не звертав уваги на видатки. Ішлося-бо про його життя і про отчий трон. По якомусь часі він повернувся до королівського палацу. Украй змучений, але задоволений, що виконав завдання, юнак підійшов до батька.

«Ну, сину, як тобі велося? Чи зробив те, що я тобі радив?» - спитав король.

«Так, батьку, - відповів принц. - Тепер у країні повсюдно височать неприступні оборонні твердині. Ними всіяно всі пустелі, гори й ліси».

Старий король, наймогутніший із володарів, яких тільки знала історія, замість привітати сина та похвалити його за старання і зусилля, похитав головою, неначеб його хто прикро засмутив.

«Не те я мав на увазі, сину мій. Мусиш повернутися і почати спочатку, - промовив король. - Бо твердині, які ти збудував, не вбережуть перед небезпекою. Коли опинишся сам, то не здолаєш врятуватись від усіх ворожих засідок та пасток або й не встигнеш утекти, щоб сховатись за камінними мурами. Тобі потрібно збудувати собі прихисток у серцях шляхетних і добрих людей. Ти мусиш знайти їх і заслужити їхню дружбу. Лише тоді будеш певен, що знайдеш пристановище у скрутну годину. Де маєш широкого приятеля, там завше знайдеш дах над головою».

Принц знову подався у мандри. Та зараз він простував не в пустелю, не в гірські ущелини чи в непролазні хащі, а до людей, щоб серед них збудувати собі пристановище, про яке мріяв його старий мудрий батько. Однак це вимагало набагато більше зусиль і труду. Але згодом принц ніколи про це не жалкував.

І коли невдовзі старий король залишив цей світ, молодому володареві не страшний був жоден ворог.

Якось молода жінка отримала 12 руж із карткою, на якій написано: «Від людини, яка Тебе любить».

Але на картці не було підпису.

Позаяк жінка та не була одружена, її думки оберталися навколо чоловіків із її життя - навколо давніх симпатій і нових знайомих. А може, це батьки? Або якась колега з роботи? Жінка один за одним перебирала всі можливі варіанти. Нарешті зателефонувала до своєї подруги, щоб вона допомогла розв'язати загадку.

Одна фраза приятельки раптом підштовхнула її до здогадки.

«Скажи, це ти прислала мені квіти?»

«Так».

«Чому?»

«Бо коли останній раз тебе бачила, ти чомусь була не в гуморі. Мені хотілося, щоб ти бодай один день прожила, думаючи про всіх людей, які тебе люблять».
А ти? Скільки твердинь збудував сьогодні?

ЩО НАС ВІДДІЛЯЄ БІД СМЕРТИ

Один мудрець сів на корабель, аби переплисти море. На середині шляху раптом налетіла страшна буря. Височезні хвилі кидали корабель з одного боку в другий, наче галузку. Усіх опанував страх: хтось молився, хтось поривався кричати, а ще хтось кидав у море весь свій пожиток. Лише мудрець був незворушний.

Нарешті буря стихла. Поволі на обличчя подорожніх повернувся рум'янець. Частина з них звернулася до мудреця з питанням: «Невже тобі ніколи не буває страшно? Хіба ти не розумів, що між нами і смертю пролягала лише дерев'яна дощечка?»

«Звичайно, розумів. Однак впродовж життя я не раз пересвідчувався, що межа буває й тонша».

*Що відділяє нас від смерти? Чи справді така тонка межа між смертю і життям?
В останніх роках отцю Боско було важко ходити. Ті, котрі бачили, як він прошкує через подвір'я, частенько питали його: «Куди Ви ідете, отче Боско?»
Відповідь завжди була та сама: «До неба».
Усі ми могли б так казати на кожному кроці нашого життя: «Іду до Тебе, Господи!»*

ВОСЬМИЙ ДЕНЬ

Наступного дня Господь знову споглянув на те, що створив. Треба було дещо поправити.

На березі ріки лежали чудові камінці: сірі, зелені, плямісті. А під землею каміння було стиснене і пригнічене. Бог порухав те підземне каміння - й у земній товщі з'явилися діаманти і смарагди. Мільйони дорогоцінних скарбів, схованих у глибинах.

Господь глянув на квіти - одні гарніші за інші. «А проте чогось їм таки бракує», - подумав Творець і торкнувся їх легким подихом. У квітів з'явився запах.

На долоню Господа сіла сумна сіренька пташина. Бог щось їй промугикав і соловейко заходився виводити трелі.

Потому Бог щось прошепотів небу і воно зарум'яніло з радости. Так постав захід сонця.

Що прошепотів Господь людині, аби вона стала людиною? Тоді, того далекого ранку, Він пошепки вимовив два короткі слова: «Люблю тебе».

Давні манускрипти містять історію дівчини, яка належала до групи жінок, що супроводжувала Ісуса на Голготу.

Дівчина була несміливою вдачі, мовчазна, скромна.

Коли вона почула вістку про Воскресіння, не потребувала жодних доказів, жодних підтверджень. Повірила відразу. Вістка сповнила її відвагою, якої ніколи досі не мала. Дівчина стала ходити по світу і проповідувати слова Ісуса. Вона вже не боялася. Ширила Добру Новину у містах і селах.

Одного разу до неї підійшов чоловік, якого глибоко зворушило її свідчення віри. Він спитав: «Скажи мені, у чому криється таємниця твоєї відваги?»

«У покорі. Так навчив мене Учитель».

Чоловік змовк на хвильку, а потім знову спитав: «До чого тут покора?»

«До того, що тепер можу сказати перша: "Люблю тебе"».

СТАРІ СКРИПКИ

На торгах розпорядник підняв догори скрипки. Були вони подряпані, понищені, а струни порозтягувалися й обвисли. Торговець вважав, що не варто марнувати час на старі скрипки, а проте показав їх усім, посміхаючись.

«Скільки за них дасте? Почнемо від... ста тисяч лір».

«Сто п'ять!» - обізвався якийсь голос. Потім сто десять.

«Сто п'ятнадцять!» - вигукнув інший. Потім сто двадцять.

«Сто двадцять тисяч - раз, сто двадцять тисяч - два, сто двадцять тисяч...»

Тут якийсь сивоголовий чоловік із кінця зали піднявся зі свого місця і підійшов ближче. Чоловік узяв до рук смичок. Хустиною витер стареньку скрипку, наладнав розтягнені струни, енергійно торкнув їх - і залунала дивовижна чиста мелодія, подібна на ангельські співи.

Коли він перестав грати, торговець спокійним низьким тоном спитав: «Скільки хто пропонує за стару скрипку? - І підняв її разом зі смичком. - Мільйон! А хто два мільйони? Два мільйони! А хто дає три? Три мільйони - раз, три мільйони - два, три мільйони - три! Продано!» - проказав торговець.

Люди стали аплодувати. Хтось спитав: «Що так змінило вартість скрипки?»

І пролунала відповідь: «Дотик майстра».

Усі ми - наче старі інструменти, запилюжені, понищені. Але можемо зіграти божественну мелодію. Досить лишень одного дотику Майстра.

«Боже мій! Ти шукаєш мене? Чого-бо хочеш від мене? У мене немає нічого, що могла б Тобі дарувати.

Від часу нашої останньої зустрічі нічого не відклала для Тебе.

Нічого... Жодного доброго вчинку. Бо була надто втомлена.

Нічого... Жодного доброго слова. Бо була надто сумтна.

Розчарування життям, нудьга, непотрібність...

- Даруй!

Втрата терпіння, бо день за днем спливає безсенсовно. Прагнення відпочити, позбутись обов'язків та зобов'язань, байдужість до добра, яке повинна вчинити. Втома від Тебе, мій Боже!

- Даруй!

Оспалість душі, докори сумління за мою байдужість, яка, проте, сильніша від докорів...

Потреба щастя, вразливість, що виснажує, страждання через те, що є така, як є, на жаль...

- Даруй!

Неспокій, страх, сумнів. Господи, Ти наче сміттяр ходиш і збираєш непотріб. Що хочеш збудувати з нього, Господи?

- Царство небесне!»

(Марі-Ноель)

НЕПОТРІБНЕ ДЕРЕВО

На краю світа, у густому лісі була драбинка - звичайна драбинка, зроблена зі сухо-го дерева.

Зусібіч її оточували ялинки, модрина й берези - на диво гарні ставні дерева. Драбинка серед них виглядала геть злиденно.

Якось лісоруби, що працювали у лісі, добралися і до того закутка. Вони зневажливо глянули на драбинку.

«Що це за цурпалок?» - вигукнув один із них.

«Навіть на розпал не годиться», - додав другий.
Тут один лісоруб схопив у руки сокиру і вдарив по драбині.
Вона умить розпалася на шматки. Бо й справді була лихенька.
Лісоруби пішли геть, голосно сміючись.
По цій драбинці щовечора піднімався карлик, щоб запалити на небі зірки.
Від тієї ночі над лісом запанувала темрява.

У тобі також є драбинка. Порівняно з тим, що тобі пропонує кожен день, це майже нічого.

*Але ця драбинка служить для того, аби на твоєму небі запалювалися зірки.
Її назва - молитва.*

ЗА ПРИКЛАДОМ МАРІЇ

Однієї ночі мені приснився дивовижний сон. Я бачив довгу дорогу, що піднімалася догори, до неба, і губилася десь серед хмар. Дорога була нелегка, рясно всіяна іржавими цвяхами, гострим каміняччям і скалками битого шкла.

Люди ішли по ній босоніж. Гвіздки впивалися в тіло - багато хто мав закривавлені стопи. Проте ніхто не сходив зі шляху, всі бажали дійти до неба. Кожен крок завдавав страждань. Шлях був довгий і важкий.

Потім я побачив Ісуса, який ішов попереду. Він також був босий. Ісус ступав легко, але рішуче. І жодного разу не зранив собі ніг. Ісус ішов і йшов. Та ось Він досягнув неба. Сівши на великому золотому троні, Ісус пильно дивився униз, споглядаючи тих, що намагалися піднятися вгору. Поглядом і рухами Він підбадьорював їх. Одразу за Ним ішла Марія, Його Мати.

Марія крокувала швидше за Ісуса. Знаєте чому? Бо ішла по слідах, які залишив Ісус. Вона хутко піднялася до Сина, який посадовив її правобіч від себе, у зручне м'яке крісло.

Марія також утішала тих, що піднімались угору, і радила їм ступати по слідах Ісуса - так, як це робила вона.

Мудрі люди так і чинили, тому швидко наближались до неба. Інші скаржилися на рани, часто зупинялися, а інколи й зовсім відмовлялися йти і падали обабіч дороги, піддавшись смуткові.

Зранку професор кардіології завів своїх студентів до прозектури.

Там вони розглядали різні людські органи.

Ось вони зупинилися перед надзвичайно великим серцем. Професор поставив студентам питання, чи знають вони, чиє це серце і від якої хвороби померла та людина.

«Я знаю, - не вагаючись відповів один хлопець. - Це серце матері».